

DIREKTIVA VIJEĆA 95/18/EZ

od 19. lipnja 1995.

o izdavanju dozvola željezničkim prijevoznicima

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 75.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije¹,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskoga i socijalnoga odbora²,

djelujući u skladu s postupkom utvrđenim u članku 189.c Ugovora³,

budući da jedinstveno tržište obuhvaća područje bez unutarnjih granica u kojemu je osigurano slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala;

budući da bi se načelo slobode pružanja usluga trebalo primijeniti na željeznički sektor, uzimajući u obzir posebne značajke tog sektora;

budući da su Direktivom Vijeća 91/440/EEZ od 29. srpnja 1991. o razvoju željeznica Zajednice⁴ propisana određena prava na pristup u međunarodnom željezničkom prijevozu za željezničke prijevoznike i međunarodne udruge željezničkih prijevoznika;

budući da je, kako bi se osiguralo da se prava na pristup željezničkoj infrastrukturi primjenjuju u cijeloj Zajednici na jednakom i nediskriminirajućem temelju, primjereno uvesti dozvole za željezničke prijevoznike koja pružaju usluge navedene u članku 10. Direktive 91/440/EEZ;

budući da je primjereno zadržati područje primjene Direktive 91/440/EEZ, uključujući njezine iznimke za regionalne, gradske i prigradske usluge i budući da treba utvrditi da je željeznički prijevoz cestovnih vozila kroz Channel Tunnel također izvan područja primjene ove Direktive;

budući da bi dozvola koju je izdala država članica prema tome trebala biti priznata kao valjana u cijeloj Zajednici;

budući da su uvjeti Zajednice za pristup željezničkoj infrastrukturi ili provoz željezničkom infrastrukturom propisani drugim odredbama prava Zajednice;

---

¹ SL C 24, 28.1.1994., str. 2. i SL C 225, 13.8.1994., str. 9.

² Mišljenje doneseno 14. rujna 1994. (SL C 393, 31.12.1994., str. 56.)

³ Mišljenje Europskoga parlamenta od 3. svibnja 1994. (SL C 205, 25.7.1994., str. 38.), Zajedničko stajalište Vijeća od 21. studenoga 1994. (SL C 354 13.12.1994., str. 11.) i Odluka Europskoga parlamenta od 14. ožujka 1995. (SL C 89, 10.4.1995., str. 30.)

⁴ SL L 237, 24.8.1991., str. 25.

budući da je, uzimajući u obzir načelo supsidijarnosti te da bi se osigurala potrebna ujednačenost i transparentnost, primjereno da Zajednica utvrdi jasna načela takvog sustava izdavanja dozvola, ostavljajući državama članicama odgovornost za odobravanje i dodjeljivanje dozvola;

budući da je, kako bi se osigurale pouzdane i odgovarajuće usluge, potrebno osigurati da željeznički prijevoznici u bilo kojem trenutku ispunjavaju određene zahtjeve koji se odnose na dobar ugled, financijsku sposobnost i stručnost;

budući da se, zbog zaštite korisnika usluga i zainteresiranih trećih strana, treba pobrinuti za to da željeznički prijevoznici budu dostatno osigurani ili da sklope ekvivalentne aranžmane u vezi s rizicima osobne odgovornosti;

budući da bi se u ovom kontekstu trebalo pozabaviti sa stavljanjem izvan snage i poništavanjem dozvola te odobravanjem privremenih dozvola;

budući da se željeznički prijevoznik treba uskladiti s nacionalnim pravilima i pravilima Zajednice o pružanju usluga željezničkog prijevoza koja se primjenjuju na nediskriminirajući način i čija je namjena osigurati da željeznički prijevoznik obavlja svoju djelatnost na određenim dionicama pruge na siguran način;

budući da je, kako bi se osigurao učinkoviti međunarodni željeznički prijevoz, potrebno da željeznički prijevoznici poštuju sporazume na snazi u ovom području;

te konačno budući da bi postupci za odobravanje, zadržavanje i izmjenu dozvola za obavljanje prijevoza željezničkim prijevoznicima trebali pokazati opću želju za transparentnošću i nediskriminacijom,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

ODJELJAK I.

Cilj i područje primjene

Članak 1.

1. Ovom se Direktivom utvrđuju kriteriji koje država članica primjenjuje na izdavanje, produženje ili izmjene dozvola namijenjenih željezničkim prijevoznicima koji imaju ili će imati svoj poslovni nastan u Zajednici kada pruže usluge navedene u članku 10. Direktive 91/440/EEZ pod uvjetima utvđenim u tom članku.

2. Željeznički prijevoznici čije je djelovanje ograničeno na usluge gradskog, prigradskog ili regionalnog prijevoza izvan su područja primjene ove Direktive.

Željeznički prijevoznici i međunarodne udruge čija je djelatnost ograničena na pružanje usluga željezničkog prijevoza cestovnih vozila kroz Channel Tunnel također su izvan područja primjene ove Direktive.

3. Dozvola je valjana na cijelom području Zajednice.

Članak 2.

Za potrebe ove Direktive:

(a) „željeznički prijevoznik” znači svaki privatni ili javni prijevoznik koji se prvenstveno bavi pružanjem usluga željezničkog prijevoza robe i/ili putnika pri čemu prijevoznik mora obavezno osigurati vuču;

(b) „dozvola” znači ovlaštenje koje prijevozniku daje država članica te kojim se priznaje njegovo svojstvo željezničkog prijevoznika. To svojstvo može biti ograničeno na pružanje određenih vrsta usluga;

(c) „tijelo za izdavanje dozvola” znači tijelo kojemu je država članica povjerila izdavanje dozvola;

(d) - „gradske i prigradske usluge” znači usluge prijevoza koje se obavljaju kako bi se ispunile prijevozne potrebe užeg ili šireg gradskog središta, kao i prijevozne potrebe među tim središtima i okolnim područjima;

- „regionalne usluge” znači usluge prijevoza koje se obavljaju kako bi se ispunile prijevozne potrebe regije.

Članak 3.

Svaka država članica mora odrediti tijelo odgovorno za izdavanje dozvola i izvršavanje obveza koji se propisuju ovom Direktivom.

ODJELJAK II.

Dozvole

Članak 4.

1. Željeznički prijevoznik ima pravo podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole u državi članici u kojoj je osnovano.

2. Države članice neće izdavati dozvole ili produživati njihovu valjanost u slučaju neispunjavanja zahtjeva ove Direktive.

3. Željeznički prijevoznik koji ispunjava zahtjeve koji se propisuju ovom Direktivom ovlašten je dobiti dozvolu.

4. Ni jedan željeznički prijevoznik ne smije pružati usluge željezničkog prijevoza obuhvaćene ovom Direktivom ako mu se nije dodijelila odgovarajuća dozvola za pružanje tih usluga.

Međutim, takva dozvola sama po sebi ne daje vlasniku pravo na pristup željezničkoj infrastrukturi.

Članak 5.

1. Željeznički prijevoznik mora prije početka rada pokazati tijelu za izdavanje dozvola dotične države članice da će uvijek moći ispuniti zahtjeve koji se odnose na dobar ugled, financijsku sposobnost i stručnost te podmiriti svoje građanske obveze navedene u člancima 6. do 9.

2. Za potrebe stavka 1., svaki podnositelj zahtjeva dostavlja sve potrebne podatke.

Članak 6.

Države članice utvrđuju uvjete po kojima se ispunjava zahtjev za dobar ugled kako bi osigurale da podnositelj zahtjeva željeznički prijevoznik ili osobe zadužene za upravljanje:

- nije/nisu osuđen/osuđeni za teška kaznena djela, uključujući djela komercijalne prirode

- nije/nisu najavio/njavili stečaj

- nije/nisu osuđen/osuđeni za teška djela protiv određenog zakona koji se primjenjuje u području prometa

- nije/nisu osuđen/osuđeni za teško ili ponovljeno neispunjavanje obveza određenih socijalnim ili radnim pravom, uključujući obveze na temelju zakonodavstva o zaštiti na radu i zdravstvenog zakonodavstva.

Članak 7.

1. Zahtjevi, koji se odnose na financijsku sposobnost, ispunjavaju se kada podnositelj zahtjeva željeznički prijevoznik bude u mogućnosti pokazati da će moći ispuniti svoje stvarne i moguće obveze utvrđene na temelju stvarnih pretpostavki, u razdoblju od dvanaest mjeseci.

2. Za potrebe stavka 1., svaki podnositelj zahtjeva dostavlja najmanje pojedinosti navedene u odjeljku I. Priloga.

Članak 8.

Zahtjevi o stručnosti ispunjavaju se kad:

(a) podnositelj zahtjeva željeznički prijevoznik ima ili će imati organizaciju upravljanja koja posjeduje znanje i/ili iskustvo potrebno da se sigurno i pouzdano nadzire rad onih vrsta djelatnosti koje su navedene u dozvoli,

(b) je njegovo osoblje odgovorno za sigurnost, a posebno strojovođe, u potpunosti osposobljeno za svoje područje djelovanja i

(c) njegovo osoblje, željeznička vozila i organizacija mogu osigurati visoku razinu sigurnosti usluga koje pružaju.

2. Za potrebe stavka 1., svaki podnositelj zahtjeva dostavlja najmanje one pojedinosti navedene u odjeljku II. Priloga.

3. Dostavlja se odgovarajući pisani dokaz ispunjavanja zahtjeva o stručnosti .

Članak 9.

Željeznički prijevoznik dužan je odgovarajuće se osigurati ili sklopiti ekvivalentne aranžmane, u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom, o odgovornosti u slučaju nesreća, posebno u odnosu na putnike, prtljagu, teret, poštu i treće strane.

ODJELJAK III.

Valjanost dozvole

Članak 10.

1. Dozvola je valjana sve dok željeznički prijevoznik ispunjava obveze utvrđene u ovoj Direktivi. Međutim, tijelo za izdavanje dozvola može poduzeti sve što je potrebno za redovitu provjeru najmanje svakih pet godina.

2. Posebne odredbe kojima se uređuje stavljanje izvan snage ili poništavanje dozvole mogu biti ugrađene u samu dozvolu.

Članak 11.

1. Ako postoji ozbiljna sumnja da željeznički prijevoznik koji je dobio dozvolu ne ispunjava zahtjeve ove Direktive, a posebno njezinog članka 5., tijelo za izdavanje dozvola može uvijek provjeriti ispunjava li uistinu taj željeznički prijevoznik te zahtjeve.

Kad tijelo za izdavanje dozvola utvrdi da željeznički prijevoznik ne može više ispunjavati zahtjeve Direktive, a posebno njezinog članka 5., ono stavlja izvan snage ili poništava dozvolu.

2. Kad tijelo za izdavanje dozvola države članice utvrdi da postoji ozbiljna sumnja u pogledu udovoljavanja zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi od strane željezničkog prijevoznika kojemu je tijelo za izdavanje dozvola druge države članice izdalo dozvolu, ono će bez odlaganja o tome obavijestiti tijelo koje je izdalo dozvolu.

3. Neovisno o stavku 1., kad je dozvola stavljena izvan snage ili poništena zbog neispunjavanja zahtjeva za financijsku sposobnost, tijelo za izdavanje dozvola može dodijeliti privremenu dozvolu do reorganizacije željezničkog prijevoznika, pod uvjetom da sigurnost nije ugrožena. Međutim, privremena dozvola vrijedi najviše šest mjeseci od dana njezinog izdavanja.

4. Kad željeznički prijevoznik na šest mjeseci prestane s obavljanjem djelatnosti ili kad ne započne s obavljanjem djelatnost šest mjeseci nakon dodjeljivanja dozvole, tijelo za izdavanje dozvola može odlučiti da se dozvola preda na odobrenje ili stavi izvan snage.

U vezi s početkom rada, željeznički prijevoznik može zatražiti da se utvrdi duže razdoblje, uzimajući u obzir posebnost usluga koje pruža.

5. U slučaju promjene koja utječe na zakonski položaj prijevoznika te posebno u slučaju udruživanja ili preuzimanja vlasništva nad prijevoznikom, tijelo za izdavanje dozvola može

odlučiti da se dozvola ponovo preda na odobrenje. Dotični željeznički prijevoznik može nastaviti s radom, osim ako tijelo za izdavanje dozvola ne odluči da je sigurnost ugrožena; u tom će slučaju biti dani razlozi za takvu odluku.

6. Kad željeznički prijevoznik namjerava znatno promijeniti ili proširiti svoju djelatnost, ono je dužno ponovo predati svoju dozvolu tijelu za izdavanje dozvola na provjeru.

7. Tijelo za izdavanje dozvola ne dozvoljava željezničkom prijevozniku koje je u stečaju ili su protiv njega započeti slični postupci da zadrži svoju dozvolu, ako je to tijelo uvjereni da ne postoje stvarni izgledi za zadovoljavajući financijski preustroj u razumnom roku.

8. Kad tijelo za izdavanje dozvole stavi izvan snage, poništi ili izmijeni dozvolu, dotična država članica odmah će o tome obavijestiti Komisiju. Komisija će odmah obavijestiti druge države članice.

Članak 12.

Pored zahtjeva ove Direktive, željeznički prijevoznik također će postupati u skladu i s onim odredbama nacionalnog prava koje su usklađene s pravom Zajednice te se primjenjuju na nediskriminirajući način, a posebno u pogledu:

- posebnih tehničkih i operativnih zahtjeva za pružanje usluga u željezničkom prijevozu

- sigurnosnih zahtjeva koji se primjenjuju na radnike, željeznička vozila i unutarnju organizaciju prijevoznika

- odredaba koje se odnose na zdravlje, sigurnost i socijalne uvjete te prava radnika i korisnika usluga.

Članak 13.

Željeznički prijevoznici poštovat će sporazume koji se primjenjuju u međunarodnom željezničkom prijevozu, a koji su na snazi u državama članicama u kojima oni obavljaju svoju djelatnost.

ODJELJAK IV.

Prijelazne odredbe

Članak 14.

Željezničkim prijevoznicima koji pružaju usluge željezničkog prijevoza odobrit će se prijelazno razdoblje od dvanaest mjeseci počevši od zadnjeg dana provedbe navedenog u članku 16. stavku 2. kako bi se uskladila s odredbama ove Direktive. To prijelazno razdoblje neće obuhvatiti niti jednu odredbu koja bi mogla utjecati na sigurnost željezničkog prijevoza.

ODJELJAK V.

Završne odredbe

Članak 15.

1. Dotična država članica dužna je objaviti postupke odobravanja dozvola i o tome obavijestiti Komisiju.

2. Tijelo za izdavanje dozvola što je prije moguće odlučuje o zahtjevu i to najkasnije tri mjeseca nakon dostavljanja svih odgovarajućih podataka, posebno pojedinosti navedenih u Prilogu, uzimajući u obzir sve raspoložive podatke. Odluka se priopćava podnositelju zahtjeva željezničkom prijevozniku. U slučaju odbijanja navode se razlozi.

3. Države članice će donijeti potrebne mjere kako bi osigurale da odluke tijela za izdavanje dozvola podliježu sudskom nadzoru.

Članak 16.

1. Dvije godine nakon primjene ove Direktive, Komisija će Vijeću podnijeti izvješće o takvoj primjeni uz koje će se, prema potrebi, navesti prijedlozi koji se odnose na daljnje djelovanje Zajednice, s posebnim naglaskom na mogućnost proširenja područja primjene Direktive.

2. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom u roku od dvije godine od dana njezinog stupanja na snagu. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

3. Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

Članak 17.

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Članak 18.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg 19. lipnja 1995.

Za Vijeće

Predsjednik

B. PONS

PRILOG

I. Pojediniosti navedene u članku 7. stavku 2.

1. Financijska sposobnost se provjerava uz pomoć godišnjih financijskih izvješća ili bilance stanja u slučaju da podnositelj zahtjeva prijevoznik nije u mogućnosti predložiti godišnja financijska izvješća. Moraju se dostaviti detaljne pojedinosti, posebno u vezi s:

(a) raspoloživim sredstvima, uključujući bankovni saldo, založena prekoračenja pričuve i zajmova;

(b) financijskim sredstvima i imovinom kao pokrićem;

(c) obrtnim kapitalom;

(d) odgovarajućim troškovima, uključujući troškove nabave za vozila, zemlju, zgrade, instalacije i željeznička vozila;

(e) davanja na imovinu prijevoznika.

2. Podnositelj zahtjeva se posebno smatra financijski nesposoban ako ima znatne neplaćene porezne obveze ili neplaćene obveze socijalnog osiguranja koji su rezultat djelovanja prijevoznika.

3. Tijelo može posebno zatražiti revizorsko izvješće i odgovarajuće dokumente od banke, javne štedionice, računovođe i revizora. Ti dokumenti moraju sadržavati podatke koji se odnose na pitanja navedena u stavku 1.

II. Pojediniosti navedene u članku 8. stavku 2.

1. Pojediniosti o prirodi i održavanju željezničkih vozila, posebno što se tiče sigurnosnih standarda.

2. Pojediniosti o stručnoj spremi osoblja odgovornog za sigurnost te pojedinosti o osposobljavanju osoblja.